Veiligheidsplan opvang vluchtelingen in Nijkerk | Beurtschipper en Nijverheidsstraat

Inhoud

1. Inleiding 2

1.1 Veiligheidsplan 2

1.2 Doel van dit plan 2

1.3 Scope 3

2. Organisatie van veiligheid 3

2.1 Betrokken partijen 3

2.2 Reguliere processen 4

3. Aanvullende maatregelen 5

3.1 Afstemmingsmomenten over hoe het gaat 5

3.2 Maatregelen buiten de opvangplek 6

3.3 Maatregelen binnen de opvangplek 7

3.4 Optionele veiligheidsmaatregelen 8

4. Meldingen en contact 8

4.1 Meldingen en contact 8

4.2 Registratie 9

5. Communicatie 9

1. Inleiding

De gemeente Nijkerk gaat opvang bieden aan 278 asielzoekers. Dit is het aantal dat de gemeente moet huisvesten volgens de Spreidingswet. Ook als de Spreidingswet wordt ingetrokken neemt de gemeente haar verantwoordelijkheid. De gemeente gaat dit doen op vier kleinschalige opvangplekken verspreid over de drie kernen.

Het gaat om de volgende opvangplekken:

- Beurtschipper 3 in Nijkerk (75 personen)
- Nijverheidsstraat 7 in Nijkerk (78 personen)
- Een terrein aan de Middelaarseweg in Hoevelaken (75 personen)
- Een terrein aan de hoek Amersfoortseweg/Koolhaaspark in Nijkerkerveen (50 personen)

De opvangplekken in Hoevelaken en Nijkerkerveen worden gecombineerd met woningbouw voor bijvoorbeeld jongeren of starters. De opvang is tijdelijk voor minimaal vijf jaar.

1.1 Veiligheidsplan

Het realiseren van een locatie voor de opvang van asielzoekers gaat gepaard met zorgen en soms zelfs gevoelens van onveiligheid. Dit is onder andere gebleken uit de verschillende inwonersbijeenkomsten die zijn georganiseerd en uit de vragenlijsten die zijn ingevuld. Ook tijdens de raadsvergaderingen waar de opvang van asielzoekers op de agenda stond gingen veel vragen over de veiligheid. Dit veiligheidsplan is er om inzicht te geven in wat we doen om de veiligheid in en rond de twee opvangplekken in Nijkerk zo goed mogelijk te borgen. Bij de opzet van het plan hebben we gebruik gemaakt van geleerde lessen bij het Oekraïnepark en de Passantenhaven, de doorstroomlocatie voor statushouders. Onze aanpak is procesmatig en een combinatie van instrumentele zaken en zaken die te maken hebben met interactie en verbinding.

1.2 Doel van dit plan

De term ‘veiligheidsplan’ is een brede term en kan voor verschillende soorten doeleinden worden gebruikt. Daarom is het mogelijk dat er verschillende beelden bestaan over het doel en de inhoud van dit specifieke veiligheidsplan.

Met dit plan hebben we de volgende doelen. We beschrijven:

- welke afspraken er over veiligheid zijn gemaakt met de verschillende partners;
- welke concrete maatregelen we nemen om de veiligheid te borgen;
- welke overlegstructuren er zijn over dit onderwerp;
- welke mogelijkheden de inwoners hebben om hun signalen van eventuele onveiligheid met ons te delen.

Al ruim voor de opening van de opvangplek is nagedacht over eventuele maatregelen, contactpersonen en aanspreekpunten en benodigde overlegstructuren. Hierdoor vergroten wij de kans dat de inwoners van de gemeente Nijkerk en ook de bewoners van de opvangplek zich na de opening veilig (blijven) voelen. Op deze manier proberen we de veiligheid zo goed mogelijk te borgen. Het is echter onmogelijk om met dit plan alle mogelijke overlast, onveiligheidsgevoelens of incidenten te voorkomen. We houden daarom steeds de vinger aan de pols en sturen bij als dit nodig is.

1.3 Scope

Dit veiligheidsplan richt zich op de twee opvangplekken Beurtschipper en Nijverheidsstraat in Nijkerk. De inhoud van dit plan vormt eveneens de basis voor de twee veiligheidsplannen die gemaakt worden voor de opvangplekken in Hoevelaken en Nijkerkerveen. Het is mogelijk dat locatie specifieke kenmerken of ervaringen met de locaties in Nijkerk maken dat er aanpassingen gedaan worden op de toekomstige veiligheidsplannen voor Hoevelaken en Nijkerkerveen.

Op en rond een opvangplek kunnen zich verschillende veiligheidsvraagstukken voordoen. We onderscheiden hierin de zaken die zich voordoen *binnen* de grenzen van de opvangplek en de zaken die zich *buiten* de opvangplek in de openbare ruimte voordoen. In dit plan staan de reguliere procedures en overlegstructuren die worden ingezet bij veiligheidsvraagstukken omschreven. Daarnaast beschrijven we de specifiek op de opvangplekken gerichte aanvullende maatregelen.

2. Organisatie van veiligheid

De veiligheid in de openbare ruimte is een verantwoordelijkheid van de burgemeester. De burgemeester is het bevoegd gezag en neemt ook maatregelen om de veiligheid te verbeteren of te herstellen. Dit gebeurt in samenwerking met verschillende partners en in verschillende samenwerkingsverbanden. Dit hoofdstuk beschrijft de relevante betrokken partijen en bestaande overlegvormen.

2.1 Betrokken partijen

In de onderstaande tabel zijn de taken en verantwoordelijkheden van de verschillende partijen die een rol hebben bij veiligheidsvraagstukken omschreven.

Organisatie	Taken	Domein
Gemeente Nijkerk	De burgemeester is verantwoordelijk voor het handhaven van de openbare orde en veiligheid in de gemeente Nijkerk. De Buitengewoon opsporingsambtenaren (Boa's) van de gemeente Nijkerk hebben een belangrijke rol in het toezicht en de handhaving in de openbare ruimte. Bij een opvangplek in eigen beheer heeft de gemeente ook de verantwoordelijkheid over de veiligheid en leefbaarheid binnen de grenzen van de opvangplek.	Openbare orde en veiligheid Veiligheid binnen de grenzen van de opvangplek en effect naar buiten toe.
Politie	De politie handhaaft de openbare orde onder het gezag van de burgemeester. Ook is de politie belast met de handhaving van de Vreemdelingenwet. Dit geschiedt onder het gezag van de staatssecretaris van het ministerie van Justitie en Veiligheid.	Handhaving openbare orde

Openbaar ministerie	De officier van justitie is verantwoordelijk voor de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde: het opsporen en vervolgen van strafbare feiten.	Strafrechtelijke handhaving openbare orde
Veiligheids- en gezondheidsregio Gelderland Midden (VGGM)	De brandweer, GGD, ambulancezorg, en GHOR zijn ondergebracht in de VGGM. De VGGM voert regie op deze taakvelden en heeft dus een aandeel in de verantwoordelijkheid voor de veiligheid binnen en buiten de opvangplek.	Brandweerzorg, risicobeheersing, rampen- en crisisbestrijding, publieke gezondheidszorg
Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA)	Bij een opvangplek in eigen beheer heeft het COA geen specifieke rol of verantwoordelijkheid binnen het veiligheidsplan. Wel zorgt het COA voor het aanleveren van de bewoners van de opvangplek.	Niet van toepassing

2.2 Reguliere processen

Er bestaan op lokaal niveau verschillende processen die als doel hebben om veiligheidsvraagstukken op het gebied van openbare orde en veiligheid integraal te behandelen. Dit zijn bestaande overleggen en processen waarin het onderwerp veiligheid op verschillende thema's aan bod komt. De opvangplekken worden structureel onderwerp op de agenda's van sommige van deze overleggen en processen.

<u>Politieoverleg</u>
De burgemeester van de gemeente Nijkerk en de teamchef van het politiebasisteam Veluwe Vallei-Noord hebben periodiek overleg over de veiligheid en politiezaken binnen de gemeente Nijkerk. Tijdens dit overleg worden zij beide ondersteund door (een) adviseur(s). In dit overleg worden actuele veiligheidsthema's besproken en spreken de partijen af op welke wijze de politie en de gemeente hier gezamenlijk in kunnen optrekken. Dit overleg vindt elke zeven weken plaats.

<u>Driehoeksoverleg</u>
Binnen 'de driehoek' wordt overleg gevoerd met de burgemeesters van de gemeenten Nijkerk, Scherpenzeel en Barneveld, teamchef van het politiebasisteam Veluwe Vallei-Noord en de officier van justitie. In dit overleg wordt op strategisch niveau gesproken over de inzet van Boa's en politie, beleidsmatige keuzes en prioritering.

<u>Reguliere interne processen</u>
Het team veiligheid van de gemeente Nijkerk heeft verschillende interne overlegvormen over bijvoorbeeld openbare orde en veiligheid, handhaving en zorg en veiligheid.

3. Aanvullende maatregelen

Met de komst van in totaal 278 personen op vier plekken in onze gemeente komt er extra druk op de omgeving. Om de opvang van deze mensen in goede banen te leiden nemen we aanvullende maatregelen. Deze maatregelen richten zich op zowel de fysieke als sociale veiligheid. Het is belangrijk om te vermelden dat deze maatregelen geen garantie zijn voor het voorkomen van bepaalde vormen van onveiligheid(sgevoelens) of overlast. Het totaalpakket van bestaande en aanvullende maatregelen is bedoeld om zowel de objectieve (feitelijke veiligheid) als subjectieve veiligheid (veiligheidsgevoel) rond de opvangplek zoveel als mogelijk te optimaliseren.

De aanvullende maatregelen staan in dit hoofdstuk beschreven.

3.1 Afstemmingsmomenten over hoe het gaat

Naast de reguliere overlegvormen (hoofdstuk 2.2) zijn er voor de opvangplekken aanvullende momenten gecreëerd, die zich specifiek richten op de opvang van vluchtelingen. Het gaat om de volgende specifieke overlegvormen.

<u>Periodiek overleg openbare ruimte</u>
Zolang de opvangplek geopend is, vindt er periodiek overleg plaats tussen vertegenwoordigers van de gemeente Nijkerk en de politie. Het doel van dit overleg is om te bespreken hoe het gaat in en rond de opvangplek. Meldingen, incidenten of bepaalde signalen in het kader van veiligheid in de openbare ruimte komen in dit overleg ook aan de orde. Waar nodig kunnen maatregelen met elkaar afgestemd worden. Vanuit de gemeente is in ieder geval de locatiemanager en een afvaardiging van het projectteam vluchtelingen, het team veiligheid en het team handhaving aanwezig. Dit overleg zal in de beginfase van de opvang elke twee weken plaatsvinden. Op basis van het verloop van de opvang kan deze frequentie worden op- of afgeschaald.

Daarnaast bestaat de mogelijkheid om, als de situatie hierom vraagt, een incidenteel overleg te houden. Dit is alleen het geval wanneer er sprake is van een noodsituatie.

<u>Politie en Boa spreekuur opvangplek</u>
Er wordt een politie en Boa spreekuur georganiseerd waar inwoners en ondernemers vragen kunnen stellen of zorgen kunnen delen. Op een vast moment (één keer in de twee weken) kan iedereen vrij binnenlopen om met de wijkagent of wijkboa in gesprek te gaan. Daarnaast is er de mogelijkheid voor incidenteel overleg met inwoners, als er sprake is van een situatie die daarom vraagt.

<u>Werkgroep-overleg met buurtbewoners</u>
Er komt een periodiek werkgroep-overleg met een vertegenwoordiging van de buurtbewoners en betrokkenen vanuit de gemeente. Hierin worden alle zaken op en rond de opvangplek besproken. Veiligheid is hierin een belangrijk thema. Het is de bedoeling dat de vertegenwoordigers uit de samenleving vragen en opmerkingen van de omwonenden en ondernemers in de buurt verzamelen en inbrengen tijdens het werkgroep overleg. Overigens kunnen mensen ook altijd met vragen of zorgen terecht bij het al bestaande Informatieloket Asielopvang, via de mail, telefonisch of door een persoonlijke afspraak te maken.

3.2 Maatregelen buiten de opvangplek

We nemen een aantal maatregelen om ervoor te zorgen dat met de komst van de extra bewoners alles rondom de opvangplek goed blijft verlopen en om de openbare orde en veiligheid buiten de opvangplek te waarborgen.

Extra capaciteit Boa's

We breiden de capaciteit van de Boa's uit door drie extra Boa's aan te stellen. Hiermee kunnen we de extra taken door de komst van de vier opvangplekken opvangen. Er komt extra toezicht rond toegangswegen, in het winkelgebied en in de wijk rondom de opvangplek. De Boa's werken altijd in duo's. Zij zullen duidelijk zichtbaar aanwezig zijn en diensten worden specifiek op de opvangplek ingezet. Hierdoor kunnen ze snel reageren op meldingen en zijn ze laagdrempelig toegankelijk voor inwoners en ondernemers.

Afspraak op locatie

Er komt een afspraak op locatie voor de opvangplekken. Dit betekent een scherpere alertheid bij de politie als er een melding binnenkomt op het adres van een van de opvangplekken.

Wijkbeheer

Door de komst van de opvangplek worden voorzieningen in de omgeving mogelijk intensiever gebruikt. Om te zorgen dat dit intensieve gebruik een minimaal effect heeft op de openbare ruimte pakt het wijkteam deze meldingen zo snel mogelijk op. Indien dit te veel ten koste gaat van reguliere werkzaamheden zetten we extra capaciteit in.

Maatregelen openbaar vervoer

Met de komst van meer mensen zal ook meer gebruik gemaakt worden van het openbaar vervoer. Verschillende partijen werken samen om het toenemende gebruik van het dichtstbijzijnde station en het busvervoer in de gemeente in goede banen te leiden. We nemen de volgende maatregelen.

- Inzet van hosts die bewoners van de opvangplekken helpen bij het gebruik van het openbaar vervoer op en rond de stations. De hosts spreken de taal van de bewoners en bieden hulp bij het kopen van een kaartje, het instappen in de juiste trein of bus en kunnen zelfs meereizen naar de juiste bestemming. De hosts zijn ook beschikbaar voor inwoners van de gemeente Nijkerk die moeite hebben met het gebruik van het OV. We zetten erop in om de rol van host zo snel mogelijk door de bewoners van de opvangplekken in te laten vullen.
- Er komt vanuit de vervoerder extra begeleiding in de treinen en bussen rond de spitsuren.
- De bewoners van de opvangplek ontvangen op verschillende manieren en in verschillende talen informatie over hoe het OV werkt. Hierbij kan gedacht worden aan specifieke flyers en filmpjes, maar ook het geven van aandacht aan dit onderwerp binnen de integratielessen.
- De bewoners van de opvangplekken ontvangen betaalpassen waardoor zij gemakkelijk gebruik kunnen maken van het OV.

Winkelcentrum Nijkerk

In en rond het winkelcentrum van Nijkerk worden hosts ingezet die klaar staan om ondernemers en klanten van dienst te zijn. De host helpt cultuurverschillen en taalbarrières te overbruggen en

richt zich op zowel de klant als de ondernemer. Ondernemers kunnen laagdrempelig in contact komen met de host.

Looproutes en verkeerssituatie
Door de komst van de opvangplek komt er mogelijk extra druk op de lokale verkeerssituatie. Omdat het om kleinschalige opvang gaat is de verwachting dat deze mogelijke extra druk beperkt zal blijven. Om de verkeersveiligheid te bevorderen nemen we een aantal maatregelen in de buurt van de beide opvangplekken, bijvoorbeeld een tijdelijke 30 km zone, waarschuwingsborden, een oversteekplaats en informatie over veilige looproutes. In de plannen van aanpak van de beide locaties in Nijkerk staan deze verkeersmaatregelen omschreven in hoofdstuk 3.4.

3.3 Maatregelen binnen de opvangplek

We nemen op voorhand een aantal maatregelen om de dagelijkse gang van zaken goed te laten verlopen en de veiligheid binnen de (hekken van) opvangplek te waarborgen.

Woonbegeleiding
Er is zeven dagen per week woonbegeleiding aanwezig op de opvangplek. Op de opvangplek Beurtschipper zijn er overdag tot het begin van de avond drie woonbegeleiders. Op de opvangplek Nijverheidsstraat zijn overdag tot het begin van de avond twee woonbegeleiders aanwezig. Er komt meer woonbegeleiding op de Beurtschipper, omdat de indeling van het gebouw hierom vraagt, met bewoners op drie verschillende etages die kook- en recreatieruimte met elkaar delen.
In de woonbegeleiding onderscheiden we de volgende rollen:

- Locatiemanager: eindverantwoordelijk voor wat er op de opvangplek gebeurt.
- Zorgcoördinator: leidinggevende van de woonbegeleiders.
- Woonbegeleiders: zorgen voor dagelijkse begeleiding van de vluchtelingen.

Beveiliging
Op elke opvangplek is 24/7 beveiliging aanwezig. De beveiliging staat in direct contact met de locatiemanager en kan optreden bij incidenten. De beveiliging beschikt over een centrale plek met cameratoezicht.

Buddy to Buddy
Buddy to Buddy is een organisatie die zich richt op het verbinden van vluchtelingen met lokale inwoners om sociale integratie te bevorderen. Ze matchen vluchtelingen (buddies) met vrijwilligers op basis van gedeelde interesses of achtergrond. Het doel is om eenzaamheid onder vluchtelingen te verminderen en hen te helpen een sociaal netwerk op te bouwen. Het initiatief biedt zowel vluchtelingen als vrijwilligers de kans om nieuwe culturen en perspectieven te leren kennen. Dit bevordert de wederzijdse integratie en ondersteuning.

Huisregels
Voor elke locatie zijn huisregels opgesteld, waar de bewoners zich aan moeten houden. Het gaat om algemene regels, regels die te maken hebben met de veiligheid van het terrein en de gebouwen, regels voor het gebruik van de keuken, wc en badkamer, regels voor schoonmaken en regels op het gebied van privacy. Zo zijn er regels voor respectvol met elkaar omgaan, opruimen van afval, voorkomen van geluidsoverlast en een verbod op alcohol en drugs in en rond het gebouw. Als een bewoner de huisregels overtreedt, volgt er een gesprek met het gemeentelijke team.

Herplaatsingsplicht
Het is belangrijk dat een bewoner van een opvangplek die overlast veroorzaakt verplaatst kan worden naar een andere plek. Afhankelijk van de afspraken die het rijk maakt met het COA over hun taken bij een opvang in eigen beheer, maken we hierover afspraken met het COA of met de gemeenten in de subregionale Provinciale Regietafel Migratie en Integratie FoodValley. Onze insteek is dat een bewoner naar een andere plek wordt verplaatst als hij of zij vier keer betrokken is bij een melding van overlast of twee keer wordt aangemerkt als een verdachte van een misdrijf.

3.4 Optionele veiligheidsmaatregelen

Naast de maatregelen die we op voorhand nemen, zijn er ook optionele maatregelen beschikbaar. Dit zijn maatregelen die snel en naar behoefte ingezet kunnen worden. Deze maatregelen zetten we bewust niet al meteen in. Enerzijds omdat dit voorkomt dat we ze onnodig inzetten, wat kan leiden tot onnodige kosten en schijnveiligheid. En anderzijds omdat dit de mogelijkheid biedt om de maatregelen op maat en per locatie in te zetten. De inzet van deze maatregelen hebben we al voorbereid, zodat het mogelijk is om snel te handelen als het nodig is. Om dit te kunnen financieren is een noodfonds calamiteiten in de begroting opgenomen.

Fysieke veiligheidsmaatregelen
Indien nodig kunnen we snel fysieke veiligheidsmaatregelen nemen. Hiervoor is in de begroting geld gereserveerd. Denk hierbij aan het plaatsten van mobiele camera's, extra verlichting of verkeersmaatregelen. Het inzetten van deze maatregelen doen we alleen als dit een oplossing is voor een probleem dat zich voordoet. Het snel inzetten van deze maatregelen op bijvoorbeeld plaatsen waar overlast optreedt kan effectief zijn.

Opschalen van capaciteit
Als in de praktijk blijkt dat de voorgestelde capaciteitsinzet op een bepaald onderdeel onvoldoende is, kunnen we de capaciteit verhogen.

4. Meldingen en contact

4.1 Meldingen en contact

Het is erg belangrijk dat het voor inwoners en ondernemers van de gemeente Nijkerk duidelijk is waar ze terecht kunnen met hun zorgen of meldingen. We gebruiken hiervoor zoveel mogelijk de al bestaande structuren en telefoonnummers, aangevuld met een telefoonnummer van de opvangplek, waar inwoners 24 uur per dag terecht kunnen met een melding over iets dat zich binnen de opvangplek afspeelt.

- **Contact over zaken binnen de opvangplek**
  - Algemeen nummer vluchtelingenopvang n.t.b.
  - Klant contactcentrum (033) 247 22 22

- **Contact over zaken in de omgeving van de opvangplek (binnen kantoor uren)**
  - Algemeen nummer vluchtelingenopvang n.t.b.
  - Klant contactcentrum: (033) 247 22 22
  - Via de website: Meldpunten | Nijkerk

- **Contact over niet-spoedeisende zaken m.b.t. de politie**
  - Meldkamer politie (geen spoed): 0900-8844

- **Contact over een noodsituatie**
  - Meldkamer politie (spoed): 112

4.2 Registratie

Voor het monitoren van veiligheidsrisico's en het bijsturen hiervan is informatie essentieel. Daarover zijn de volgende afspraken gemaakt.

- We houden een zorgvuldige registratie bij van overlastmeldingen en incidenten die gerelateerd kunnen worden aan de opvangplek. Dit is noodzakelijk voor het treffen van maatregelen en eventuele vervolging.
- De locatiemanager van de opvangplek en het beveiligingsbedrijf registeren incidenten, die zich binnen de opvangplek voordoen. Deze incidentenregistratie wordt gevraagd en ongevraagd gedeeld met de politie en betrokkene binnen de gemeente.
- De gemeente en politie registeren overlastmeldingen en incidenten in de omgeving van de opvangplek. Dit geldt ook voor incidenten die leiden tot politieaanwezigheid op de opvangplek.
- Indien zich strafbare feiten voordoen wordt altijd aangifte of melding bij de politie gedaan.

5. Communicatie

De veiligheidspartners hechten belang aan een goede informatievoorziening over veiligheidsrisico's en communicatie met bewoners en omwonenden. Hierover zijn de volgende afspraken gemaakt.

- De veiligheidspartners informeren de bewonerswerkgroep periodiek over de veiligheidssituatie op en rond de opvangplek. Dit geldt ook voor incidenten waarbij inzet van hulpdiensten is geweest en die gerelateerd kunnen worden aan de opvangplek. Dit met inachtneming van de kaders voor geheimhouding die gelden voor de betrokken veiligheidspartners en van de kaders voor de privacywetgeving.
- In de informatievoorziening worden nooit persoonsgegevens verstrekt.
- Het 24/7 telefoonnummer van de opvangplek wordt algemeen bekend gemaakt bij inwoners en ondernemers van de gemeente Nijkerk. Dit gebeurt voordat de opvangplek in gebruik wordt genomen.
- Communicatie volgt uit de reguliere verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Dit betekent dat de verschillende partijen een communicatierol kunnen hebben bij eventuele incidenten of calamiteiten rond of op de opvangplek. Afhankelijk van het incident of calamiteit worden afspraken gemaakt over de woordvoering.

- Bij berichtgeving in de media over de opvangplek in relatie tot veiligheid is de woordvoerder van de gemeente Nijkerk in beginsel aan zet. Hierbij wordt afstemming gezocht met de verschillende partners.
- Mocht zich een incident op of rond de opvang voordoen dat tot maatschappelijke onrust kan leiden of mediagevoelig is, dan informeert de gemeente zo snel mogelijk de omgeving. De betrokken veiligheidspartners maken afspraken over de inhoud van de boodschap en de wijze van communiceren.